

RAFA CLIMENT

«Tenim les mans lligades per invertir en innovació»

Degà dels alcaldes nacionalistes al País Valencià, Rafa Climent es va convertir el juny passat en conseller d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball. Parlem amb ell sobre els centres tecnològics, Fira València i els centres comercials i també, sobre l'èxit electoral de Compromís el 20D. "El nostre sostre seria aconseguir la Generalitat", adverteix.

*Entrevista de Violeta Tena
Fotografies d'Eva Máñez*

Han passat tres dies de les eleccions del 20D, en què el valencianisme polític ha tocat el cel. Quin balanç en fa?

—Hem de veure què ha passat amb altres partits en altres territoris històrics per valorar en tota la seua magnitud el que ací hem aconseguit. La Chunta a Aragó o el Bloque Nacionalista Galego no han aconseguit representació, mentre nosaltres tenim davant nostre la possibilitat de formar grup propi. Crec que tenim raons de sobra per sentir-nos satisfets. Això és molt positiu perquè ens situa en una posició molt favorable de cara a participar en alguns debats que ara s'han d'obrir, com ara el del finançament, que és cabdal. I també hem d'estar al capdavant en la reivindicació de la plurinacionalitat d'Espanya. Crec que estem davant d'una legislatura apassionant, de diàleg i de consens.

—Sembla, però, que serà una legislatura efímera...

—Jo espero que no ho siga. Els processos electorals requereixen molta

energia i ens despisten d'allò veritablement important, que és la gestió. Portem diversos processos electorals molt seguits i no crec que això siga bo. Ací necessitem posar tota la nostra energia a desfer les malifetes que ens hem anat trobant.

—Vostè va ser alcalde del seu municipi durant 16 anys, i això el converteix en el degà dels alcaldes nacionalistes del País Valencià. En els últims quatre anys, el valencianisme polític ha anat cremant etapes (primer un diputat al Congrés, després un eurodiputat, després la Generalitat i ara nou diputats a Madrid). On és el sostre del valencianisme polític?

—No hem de pensar en sostres, sinó a seguir pujant. Com tu deies, hem quadrat el cercle de la representativitat institucional i estem en uns nivells que eren difícils d'imaginar. Hem de seguir creixent. Està claríssim que el nostre sostre seria aconseguir la presidència de la Generalitat i seguir creixent en l'àmbit estatal i l'europeu. Igual que no

ens hem conformat de tindre un diputat a Madrid, no ens podem conformar de tindre'n un de sol a Europa. I tot això ho hem de fer sent fidels a nosaltres mateixos, i això vol dir tenint en compte la ciutadania. Les eleccions no són cada quatre anys sinó cada dia. Nosaltres hem de ser un instrument al servei de la ciutadania.

—Vostè mateix ho ha dit: el seu sostre és assolir la presidència de la Generalitat. Els resultats del 20D, en què Compromís va superar en vots el PSPV-PSOE, introdueix inestabilitat al Govern valencià?

—No, en absolut. De les eleccions del 24M van eixir uns resultats que van donar com a resultat el Pacte del Botànic, que jo crec que està funcionant molt bé. Tenim dos partits en el Govern i un tercer que a les Corts hi dona suport. Crec que mig any després de la signatura de l'acord, el balanç és molt positiu. Les diferents peces s'han encaixat bé, anem tots per feina i les relacions personals entre els membres del Govern són molt bo-

nes. Com se sol dir, en aquests moments el Consell gaudeix de molt bona salut.

—Creu que Podem hauria d'incorporar-se al Consell?

—Antonio Montiel ha dit que no ho farà i jo no hauria de suposar que ho faran. Després del 24M cadascú va decidir situar-se en una posició i ací estem. Parlar de possibilitats remotes no té molt de sentit.

—La negociació per conformar la coalició Compromís-Podem va obrir algunes esquerdes importants dins del seu partit, el Bloc. El 9 de gener hi haurà de consell nacional, el qual convocarà el congrés del Bloc per al mes de maig. Aleshores s'hauria de triar secretari general. Creu que seria convenient la continuïtat d'Enric Morera?

—En els últims anys, el Bloc ha començat a tindre poder dins de les institucions i aquestes generen responsabilitat i dedicació. Per això crec que el Bloc necessita una estructura a l'estil de la del PNB, on hi haja una estructura dedicada a la qüestió orgànica i una estructura en les institucionals. Sempre he sigut partidari de no acumular responsabilitats. A mi per exemple en la comarca de l'Alcoià-Comtat se m'ha ofert secretari general i sempre he dit que no perquè era alcalde de Muro. Copar responsabilitats no és bo perquè impedeix nous lideratges dins del projecte. Hem crescut i ens hem de coordinar d'una altra manera diferent de com ho hem fet fins ara.

—No m'ha respost directament, però entenc, de les seues paraules, que no és partidari de la continuïtat d'Enric Morera al capdavant del Bloc.

—Sense Enric Morera no s'entén el salt que ha fet el Bloc. Del no-res pràcticament, hem assolit grans fites. La seua gestió és excel·lent i ha possibilitat que avui el nacionalisme tinga una presència que no podíem ni somiar. Tot això s'ha de reconèixer. Independentment d'això, hem de buscar una estructura diferenciada entre l'àmbit orgànic i l'àmbit institucional pel bé del futur del Bloc i, en definitiva, de Compromís.

—Parlem de Compromís. Les negociacions amb Podem van estirar les costures de Compromís al màxim. Fins i tot es va arribar a parlar de trencament. Hi ha qui preconitza que és l'hora de fer el pas i donar a Compromís entitat de partit. Quina és la seua posició respecte a això?

→ —Això no és un problema d'un, sinó de les tres potes. Per arribar a ser Compromís haurem d'estar d'acord tots. Per a mi, el pitjor dels mals és continuar treballant com fins ara, com si fórem una UTE. A hores d'ara Compromís és un instrument massa important per fer-lo implorsionar. Ara bé, sóc partidari de fer un pas més enllà i com a mínim hauríem d'aconseguir una federació de partits. I el que de veritat m'agradaria seria que a mitjà termini Compromís acabara sent un partit perquè, altrament, cada volta que hi ha eleccions, perdem moltes energies dissenyant els protocols, l'estructura de les primàries,... i, al capdavant, on hem d'estar veritablement centrats és en les preocupacions de les persones.

—Tots tenen les mateixes ganes d'esdevenir un únic partit dins Compromís?

—No, no tots tenen les mateixes ganes. Em sembla que els qui en som més partidaris som la gent del Bloc.

—Parlem de gestió, conseller. L'encaix competencial de la seua conselleria i la d'Hisenda va ser una de les més complicades. Una de les propostes estrella de Compromís era la creació d'un banc públic, unes atribucions que finalment ha assumit l'Institut Valencià de Finances (IVF), dependent d'Hisenda. La cessió va ser interpretada com una petita derrota per a vostè...

—No fou cap derrota ni tampoc cap cessió. En les negociacions per conformar el Govern hi va haver aspectes que no van quedar del tot definits. L'acord del Botànic contemplava la creació d'un banc públic a través de l'IVF. A més, des d'Economia estimàvem que en matèria de finançament de xicotetes i mitjanes empreses i emprenedors, havíem de tindre capacitat de decisió.

Al final, va ser més el terratrèmol mediàtic que no el que realment va ser. Perquè vam seure a parlar amb molta normalitat i sense problemes. I al final el que acordàrem va ser que les competències les tindria l'IVF, però es va decidir

«Hem de canviar els hàbits: l'esbargiment no ha de passar pels centres comercials»

també crear una comissió on hi haguera el director general d'Economia, Paco Álvarez, i el director de l'IVF, Manuel Illueca. D'aquesta manera nosaltres també participem en les decisions sobre on han d'anar els diners.

En definitiva, més que un conflicte de competències, el que hi hagué fou la necessitat de definir àrees de responsabilitat que no havien acabat de definir-se en el Pacte del Botànic. Res més que això.

—Tampoc no s'entén massa bé que l'Agència Valenciana de la Innovació estiga sota l'aixopluc de Presidència i no sota l'aixopluc d'aquesta conselleria que és, al capdavant, qui té les competències en matèria de sectors productius. M'ho pot explicar?

—L'Agència de la Innovació encara no s'ha creat. El que s'ha creat és el Consell Valencià de la Innovació, que hauria de crear l'Agència. I aleshores, quan es cree, ja decidirem si està sota l'aixopluc dels uns o dels altres. Dels 18 membres del Consell, nou n'elegim nosaltres i nou Presidència. Hi hem situat gent que treballa en l'àmbit de la innovació i desitge que aquest Consell arribe a conclusions de com coordinar tota la innovació que es fa al País Valencià. Crec que un dels problemes que tenim és la falta de coordinació entre entitats i organismes. En innovació treballen els instituts tecnològics, les universitats, la iniciativa privada... però cadascú va al seu aire. Crec que amb més coordinació, tots eixiríem guanyant.

—Parlant dels instituts tecnològics, no fa ni deu dies van haver d'apartar-ne el cap, Roberto Parra, per un presumpte cas de corrupció. Estan sota sospita fins a 30 milions d'euros procedents de la UE.

—En AIDO (Institut Tecnològic de Òptica, Color i Imatge) i en AIDICO (Institut Tecnològic de la Construcció) s'han donat una sèrie d'irregularitats i el que hem de fer ara és deixar treballar a la fiscalia perquè depure responsabilitats entre els gestors. La persona de qui parles era el representant dels instituts tecnològics i hem decidit apartar-lo. Si la fiscalia detecta alguna cosa, demanarem les responsabilitats patrimonials que corresponguen. Estem buscant ja algú que el substituísca. El que no m'agradaria és que casos com aquests entelaren la feina ben feta que es fa en la resta d'instituts tecnològics en favor de les xi-

cotetes i mitjanes empreses. Espere que el Consell Valencià de la Innovació ens ajude a dissenyar una nova estructura per als instituts.

—Aquest no és l'únic escàndol vinculat als instituts tecnològics. Recentment El Mundo va publicar els sous dels directors dels instituts i n'hi havia de ben escandalosos. El director de l'Institut del Tèxtil (AITEX) cobrava 284.000 euros, el del calcer (INESCOP), 183.000. No és una quantitat excessiva?

—Sí, ho és. No és ètic que tinguen aquests sous quan hi ha treballadors dins de la mateixa casa que cobren 800 euros. Són empreses d'àmbit privat i són els comitès els qui decideixen el sou. Cal que impere l'ètica: els sous han de ser dignes, però no excessius. Jo sóc partidari de l'economia del bé comú i considere que hem de replantejar-nos els sous màxims. Aquests no poden superar ics voltes el salari mínim interprofessional.

—Però revisaran els sous dels directors dels instituts tecnològics?

—La qüestió és que no ens correspon a nosaltres fer-ho. Nosaltres només tenim dos representants en cadascun dels instituts, així que no podem exercir sobre això. Les nostres opcions són limitades, així que l'únic que podem fer és arengar els empresaris que formen part dels instituts perquè s'apliquen altres criteris. El que no pot ser és que hi haja directors que cobren vint voltes més que un treballador. En els temps que corren això és immoral de totes totes.

—Vostès han tancat AIDO, un institut amb molts anys d'experiència i amb projectes de prestigi. No hi havia cap altra opció?

—Malauradament, la seua situació econòmica, unida a les malifetes dels gestors, ens hi ha obligat. Crec, doncs, que la millor opció era tancar-lo.

—Escoltant-lo sembla com si els

instituts tecnològics foren un monstre de mil caps del tot ingovernables...

—Crec que hi ha hagut molta desídia per part de l'administració i no hi ha hagut un seguiment de com s'invertien els diners. I amb tot i amb això, vull insistir-hi: la majoria dels instituts han treballat de manera molt professional i amb una molt bona gestió.

—En l'any 2011, els instituts tenien 1.800 treballadors; ara en tenen 1.200. Aquell any van tindre 50 milions de pressupost, per 23 actualment. Vostè insisteix en el fet que el futur de la indústria passa per la innovació. Per on passa el futur dels instituts? Quins són els plans d'aquesta conselleria?

—Haurem d'esperar-nos al que diga el Consell Valencià de la Innovació. La nostra idea és reforçar de forma inequívoca els instituts tecnològics. El problema és que la manca de finançament ens coarta les polítiques. Crec que hem d'incrementar l'ajuda en innovació. El →

➤ UN BANDOLER A LA CONSELLERIA

Rafa Climent es desplaça cada dia des de Muro d'Alcoi (Comtat) a València per exercir com a conseller. Són 96 quilòmetres, aproximadament una hora i deu minuts que el titular d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball inverteix a preparar la jornada i reflexionar. "En arribar a València se'ns ve tota la feina damunt i no et dona temps de parar-te a pensar. I parar-se a pensar és important", confessa. La despesa que per a l'erari públic suposa el trajecte diari ja li l'han criticat alguns mitjans de comunicació. Però a Climent, que es declara un home apegat a la terra, no sembla importar-li. En el mig any que porta de conseller ha visitat més d'una cinquantena de municipis. "Volem veure la realitat de cada territori i així, després, poder actuar. El 88% de les empreses valencianes tenen entre un i nou treballadors. Volem saber quines necessitats tenen i després ajudar-les a enfortir-se", explica Climent, una persona "molt preocupada per la qüestió territorial", segons ens avança un col·laborador abans d'iniciar l'entrevista. El tema no tarda a eixir a la conversa. En el mig any que porta de conseller ha visitat més d'una cinquantena de municipis. "Les inversions no poden concentrar-se a les grans conurbacions. La nostra obligació és cosir i vertebrar el territori", explica.

Els 16 anys que va exercir com a alcalde del seu municipi l'avalen. Muro va adquirir notorietat per ser el primer municipi d'Espanya a declarar-se seguidor de l'economia del bé comú, que promou Christian Felber. I en què consisteix això? En essència es tracta de superar el principi del lucre individual pel del bé de la societat en el seu conjunt, també aplicat en el món de l'empresa. A València molts s'ho han pres com una excentricitat, però parlant amb Climent no ho sembla pas. D'excentricitats, de fet, se l'in podria atribuir una —i només per aquells que se'l miren des de fora de Muro—: Climent desfila com a contrabandista en la *fila* dels moros i cristians i diuen, els qui el coneixen, que té una habilitat especial per tallar l'aire dibuixant filigranes amb la navalla, quan fa de cap d'esquadra.

→ que no pot ser és que el País Basc gaste més del 2% en innovació i nosaltres estiguem en l'1%. Hem de veure quines possibilitats tenim en innovació.

—En la seua compareixença de presentació a les Corts va parlar de l'Estratègia Europea 2020, que contempla una inversió en I+D+R del 3%. Els valencians estem molt lluny d'això. Què pensen fer, perquè és a vostès a qui els correspon millorar això?

—Igual que a l'Estat li correspon donar-nos un finançament just. Mentre no tinguem un finançament just, el Consell té unes prioritats que són educació, sanitat, serveis socials i el servei del deute. Tot això costa més de 15.000 milions d'euros. I enguany només rebrem de l'Estat 9.900 milions d'euros, amb els quals no podem cobrir ni les necessitats bàsiques. Tenim les mans lligades per fer altres polítiques.

—Així doncs, el seu marge de maniobra és mínim...

—D'aquesta i de cinc més, perquè les prioritats del Consell estan molt delimitades. Tot passa per assolir un finançament just. És impossible invertir en innovació o en polítiques industrials amb aquest finançament.

Els pressupostos que es van aprovar ahir pugen 337 milions d'euros respecte als de l'exercici anterior. La Conselleria deu 469 milions d'euros, corresponent a despeses que van des de 2010. Així doncs, el que ens toca és tindre molta imaginació i amb els poquets diners que tenim veure quines són les prioritats i on podem incidir per millorar el nostre model productiu. I sobretot, ens cal jugar amb tota la qüestió normativa per millorar l'economia productiva.

—Té els centres comercials en peu de guerra. Diuen que aquest conseller no és amistós amb ells. Mentre vostè siga conseller, la Generalitat Valenciana donarà el vist-i-plau a la implantació de centres comercials?

—Mentre no es canvie la llei, si compleixen la normativa, no podem dir que no. La legalitat està per complir-la i nosaltres la complirem. Sobre això jo crec que cal fer una reflexió més profunda. Ací tenim un model de vida i aquest contempla uns models urbans compactes. Allà on nosaltres hem governat hem apostat pel model de comerç de proximitat, perquè dóna cohesió, convivència, genera barri... I el que no podem dir, ara que governem tot un territori, és que

ensem d'una manera diferent. En el nostre ADN hi ha la defensa del comerç de proximitat.

Això no obsta perquè nosaltres no entenguem la realitat en la qual vivim. La nostra obligació, doncs, és ser capaços d'arribar a equilibris. Nosaltres no volem ni anirem contra ningú, com alguns han volgut fer veure. El que pensem és que hem de fer per canviar els hàbits de la gent. Preferim una societat on les famílies valoren més estar en la natura, en el parc o en el teatre, que no estar en un centre comercial.

—Això és ben utòpic...

—Sí, però com a gestors tenim l'obligació de fer apostes d'aquesta mena. Perquè considerem que això enriqueix la societat. No cal que l'esbargiment passe pels centres comercials.

—Ha dit que mentre no hi haja un canvi de legislació donaran llum verd

«El Bloc necessita una estructura com la del PNB, on les responsabilitats orgàniques i les institucionals estiguen diferenciades»

als projectes que se'ls proposen. Però tenen previst canviar la llei?

—Sí, ja ho vam dir, que volíem aprovar una llei del comerç de proximitat cap al 2016.

—Una de les patates calentes amb què s'ha trobat és Fira València. A principis d'aquesta setmana la Generalitat va anunciar que condona 151 milions de deute, un fet que salva l'entitat. Solucionat això, quin és el model de fira que volen per al futur? Perquè és parla d'una entitat públicoprivada, d'una entitat estrictament pública... però encara no n'han tret l'aigua clara.

—La condonació del deute ens obri la porta al sanejament. I s'ha de dir que la gestió s'està fent molt bé: aquest any tindrem molt poquetes pèrdues i l'any vinent ja es registraran alguns guanys. En aquest sentit, m'agradaria destacar el paper que han fet José Vicente González, que n'és president, i Enrique Soto, que n'és gerent.

A mi m'hauria agradat tindre clar el model de la fira a finals d'aquest any però és obvi que no el tindrem perquè el temps se'ns ve damunt. Tant de bo durant el primer trimestre puguem tindre clar quin serà el model. La nostra intenció era fer una part pública i l'altra privada, però els informes tècnics i jurídics no ho aconsellaven.

—Vostè ha estat alcalde en un poble on s'aplicava l'economia del bé comú. Aquest model és aplicable a un territori tan extens i tan divers com el País Valencià?

—Clar que sí. Quan parlem d'economia del bé comú no estem inventant res. En qualsevol constitució europea, el primer que diu al preàmbul és que hem de treballar pel bé comú. El que ens hem de plantejar és perquè no s'ha treballat pel bé comú. Així doncs, que l'evidència siga revolucionària vol dir que qui ha estat governant no ha estat treballant decentment. Per això, quan parlem de política ètica, pensant en el bé comú, sembla que siguem uns revolucionaris.

Dit això, pensem que a escala del País Valencià hi ha mecanismes per avançar en aquest sentit. Quan fem contractació pública, per exemple, podem incentivar empreses que siguen respectuoses amb el medi ambient, amb la paritat... No volem ser coercitius, sinó treballar positivament en benefici de la ciutadania. Això, en definitiva, és l'economia del bé comú. ●